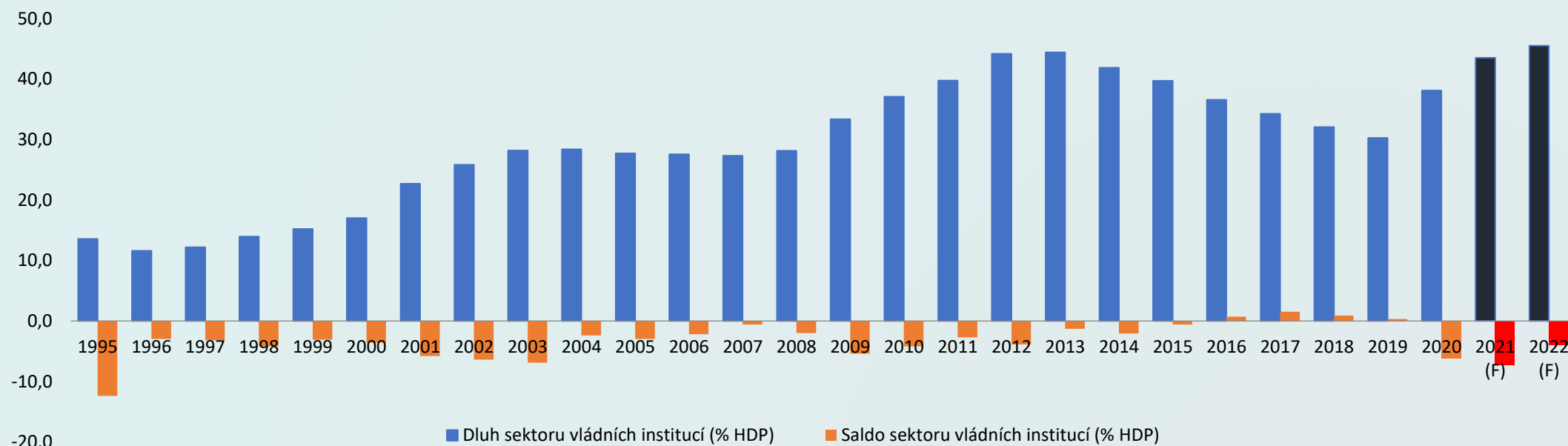

Zvládne EU a ČR své zadlužení?

15 / 9 / 2021
M i r o s l a v Z á m e č n í k

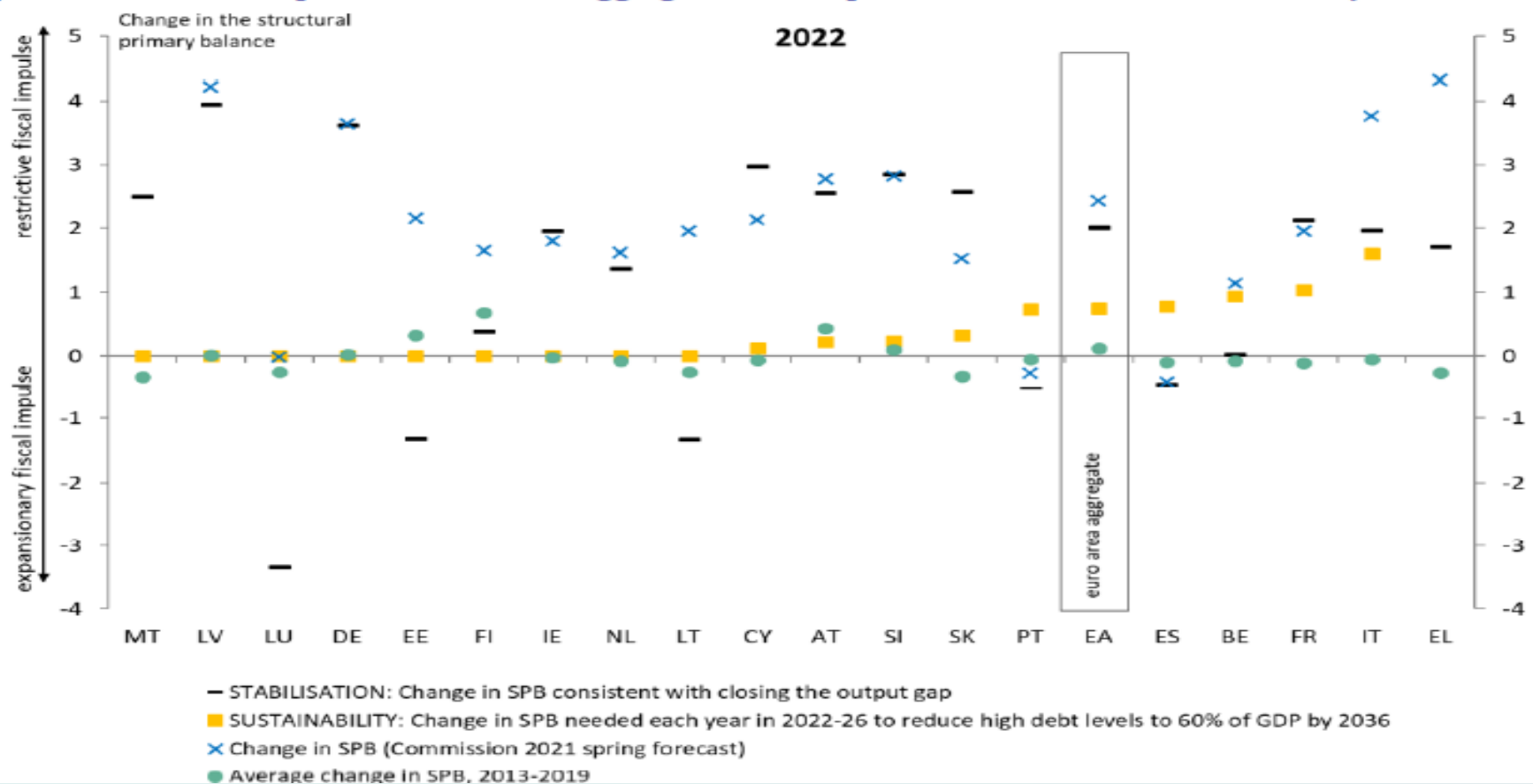
Saldo a dluh sektoru vládních institucí 1995-2022 (% HDP)

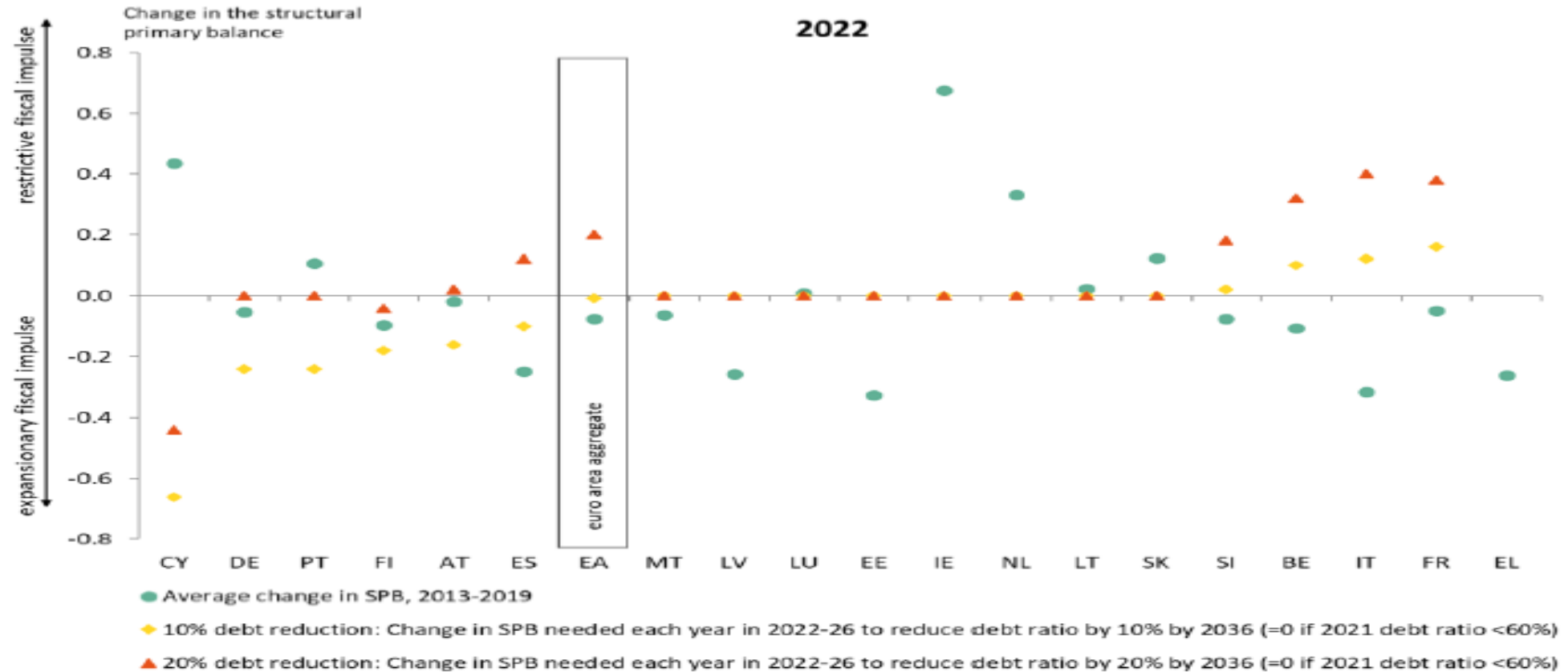
- Prognostický panel ČBA odhaduje **schodek veřejných financí v ČR** v letošním roce na 7,3 % HDP, přičemž veřejný dluh vzroste na 43,5 % HDP. V roce 2022 pak schodek klesne na 4,6 % HDP, veřejný dluh dosáhne 45,5 % (drobné rozdíly jsou dány mírně optimističtějším výhledem ČBA než MF ČR). **Primární cyklicky očištěné saldo by mělo podle MF ČR klesat z 6,8% HDP v roce 2021 na 4,8 % v roce 2022, 4,3 % v 2023 a 3,8 % v roce 2024 (důležité pro další porovnání).**

Co je primární strukturální saldo: saldo očištěné o vliv ekonomického cyklu, jednorázových a dočasných položek, **a plateb úroků.**

Kladný rozdíl mezi úrokovými sazbami u vládního dluhu a tempem ekonomického růstu pak znamená, že je konsolidace v zemích s vysokým strukturálním deficitem ještě mnohem obtížnější. Pro dlouhodobě stagnující ekonomiku je při 100 % dluhu/HDP i 1 % hodně.

- European Fiscal Board (EFB) vidí v řadě zemí eurozóny potřebu **každoročního výrazné změny** primárního strukturálního salda, potřebného pro udržitelný vývoj veřejných financí a redukci dluhové zátěže (žluté čtverce)
- To je politicky velmi náročné, zejména v zemích, kde chybí historie, že byly schopny toho dosáhnout (zelené čtverce)

Source: European Commission, own calculations.

- Tento graf neznamena nic jiného, než o kolik by musely v příštích pěti letech každý rok snižovat jednotlivé země primární strukturální schodek (dělat diskreční změny na příjmové a výdajové straně, ale nikoli jednorázové), aby snížily poměr dluhu k HDP do roku 2036 o 10% (žlutá), respektive 20 % (červená). **Pozor, u zemí s méně než 60% dluhu/HDP počítají 0!**
- **Česko by bylo zcela v komfortní zóně, kdyby zvedlo tempo snižování strukturálního salda o 0,2- 0,3% p. a. oproti plánovaným 0,5 %.**